

# WYROK

## W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 grudnia 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

**Przewodniczący: SSA Barbara Orechwa-Zawadzka (spr.)**

**Sędziowie: SA Alicja Sołowińska**

**SA Teresa Suchcicka**

**Protokolant: Barbara Chilimoniuk**

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 23 listopada 2017 r. w B.

**sprawy z odwołania W. Z. (1)**

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o dodatek pielęgnacyjny

**na skutek apelacji wnioskodawcy W. Z. (1)**

od wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 31 marca 2017 r. sygn. akt IV U 1333/16

**I. zmienia pkt. 2 zaskarżonego wyroku w ten sposób, że:**

a) **wniosek o dodatek pielęgnacyjny za okres od 1 lutego 2013r. do 31 marca 2013r., zawarty w sprzeciwie złożonym w dniu 8 lutego 2013r. od orzeczenia Lekarza Orzecznika z dnia 23 stycznia 2013r.,**

b) **wniosek o dodatek pielęgnacyjny za okres od 1 października 2015r., zawarty w odwołaniu złożonym w dniu 3 sierpnia 2016r. od decyzji z dnia 30 czerwca 2016r.**

**przekazuje do rozpoznania Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.,**

**II. oddala apelację w pozostałej części;**

**III. odstępuje od obciążania wnioskodawcy kosztami zastępstwa procesowego organu rentowego w zakresie pkt. II wyroku;**

**IV. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. na rzecz W. Z. (1) kwotę 30 (trzydzieści) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.**

SSA Teresa Suchcicka SSA Barbara Orechwa-Zawadzka SSA Alicja Sołowińska

# UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. decyzją z dnia 30 czerwca 2016 r. wydaną w wykonaniu pkt IV prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 27 czerwca 2014 r. w sprawie IV U 1535/13, odmówił wnioskodawcy W. Z. (1) prawa do dodatku pielęgnacyjnego. Powyższa decyzja dotyczyła prawa do dodatku pielęgnacyjnego za okres od 1 kwietnia 2013 r. do 31 stycznia 2015 r.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył W. Z. (1), wnosząc o przyznanie prawa do dodatku pielęgnacyjnego za okres od 1 listopada 2012 r. do 31 stycznia 2015 r. oraz od 1 lutego 2015 r. do 31 października 2024 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie po rozpoznaniu odwołania wyrokiem z dnia 31 marca 2017 r. zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał W. Z. (1) prawo do dodatku pielęgnacyjnego od dnia 1 kwietnia 2013 r. do dnia 31 stycznia 2015 r. i oddalił odwołanie w pozostałym zakresie. Z ustaleń Sądu wynikało, że decyzją z dnia 8 lutego 2013 r. wnioskodawcy przyznano rentę z tytułu całkowitej niezdolności do pracy na okres od 1 listopada 2012 r. do 31 stycznia 2014 r.

W odwołaniu od tej decyzji W. Z. wniósł o przyznanie renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy i niezdolności do samodzielnej egzystencji do dnia 31 stycznia 2015 r..

Wyrokiem z dnia 27 czerwca 2014 r., w sprawie IV U 1535/13, Sąd Okręgowy w Olsztynie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych po rozpoznaniu w dniu 20 czerwca 2014 r. w Olsztynie sprawy W. Z. (1) przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. o prawo do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy i wysokość renty z tytułu niezdolności do pracy zmienił zaskarżoną decyzję z 08 lutego 2013 r. o tyle, że rentę z tytułu całkowitej niezdolności do pracy przyznał wnioskodawcy W. Z. (1) na okres od 01 lutego 2014 r. do 31 stycznia 2015 r. ustalając, iż wysokość renty wnioskodawcy winna być wyliczona przy uwzględnieniu w podstawie wymiaru wynagrodzeń w kwotach: rok 1978r. - 60 700 zł rok 1979r. - 73 100 zł, w pozostałym zakresie odwołanie oddalił, zaś zawarty w odwołaniu wniosek o przyznanie pielęgnacyjnego przekazał Zakładowi (...) Oddział w O. do rozpoznania.

Lekarz Orzecznik orzeczeniem z dnia 10 czerwca 2016 r. oraz Komisja Lekarska ZUS orzeczeniem z dnia 27 czerwca 2016 r. orzekli, że ubezpieczony nie jest niezdolny do samodzielnej egzystencji oraz brak jest podstaw do orzekania niezdolności do samodzielnej egzystencji w okresie od 1 kwietnia 2013 r. do 31 stycznia 2015 r.

Decyzją odmowną z dnia 30 czerwca 2016 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wykonując wyrok Sądu z dnia 27 czerwca 2014r. pkt. 4 (wniosek o przyznanie dodatku pielęgnacyjnego i zawarty w odwołaniu przekazuje Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych do rozpoznania) odmówił prawa do dodatku pielęgnacyjnego z przyczyn podanych w uzasadnieniu

W uzasadnieniu ww. decyzji organ rentowy podał, że zgodnie z art. 75 w/w ustawy dodatek pielęgnacyjny przysługuje osobie uprawnionej do emerytury lub renty, która została uznana za niezdolną do samodzielnej egzystencji.

Komisja Lekarska ZUS orzeczeniem z dnia 27 czerwca 2016 r. orzekła, że ubezpieczony nie jest niezdolny do samodzielnej egzystencji oraz brak jest podstaw do orzekania niezdolności do samodzielnej egzystencji w okresie od 1 kwietnia 2013 r. do 31 stycznia 2015 r. Wobec powyższego wniosek o przyznanie dodatku pielęgnacyjnego załatwiono niniejszą decyzją (k. 201 akt rentowych).

Dodatek pielęgnacyjny jest świadczeniem wypłacanym na podstawie art. 75 ustawy emerytalnej. Przysługuje on osobie uprawnionej do emerytury lub renty, uznanej za całkowicie niezdolną do pracy oraz do samodzielnej egzystencji, jak również osobie, która ukończyła 75 lat. Całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy. Niezdolną do samodzielnej egzystencji jest osoba, u której występuje takie naruszenie sprawności organizmu, które powoduje konieczność pomocy innej osoby w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych oraz jej stałej lub długotrwałej opieki.

Sąd stwierdził, że bezspornie wnioskodawca był całkowicie niezdolny do pracy w okresie od 1 listopada 2012 r. do 31 stycznia 2015 r. Sporną okolicznością było natomiast to, czy w ww. okresie skarżący był niezdolny do samodzielnej egzystencji. Sąd Okręgowy dopuścił dowód z opinii biegłych sądowych z zakresu ortopedii, neurologii, pulmonologii oraz alergologii na okoliczność ustalenia, czy wnioskodawca w okresie od 1 kwietnia 2013 r. do 31 stycznia 2015 r. był osobą niezdolną do samodzielnej egzystencji (k.13).

Ponieważ wnioskodawca nie stawiał się na wyznaczony przez biegłego ortopedę i biegłego neurologa termin badań, biegły ortopeda wydał opinię na podstawie akt sprawy, a biegły alergolog odstąpił od wydania opinii. Ostatecznie więc Sąd Okręgowy wyrokował w powyższej sprawie wyłącznie na podstawie zaocznej opinii biegłego ortopedy, który uznał, że wnioskodawca w okresie od 1 kwietnia 2013 r. do 31 stycznia 2015 r. był niezdolny do wykonywania samodzielnie podstawowych czynności życiowych i musiał korzystać ze stałej lub długotrwałej opieki osób trzecich w tym zakresie.

Zdaniem Sądu Okręgowego opinia biegłego ortopedy zasługiwała na uwzględnienie, wobec czego istniały podstawy do zmiany zaskarżonej decyzji i przyznania wnioskodawcy prawa do dodatku pielęgnacyjnego na okres od 1 kwietnia 2013 r. do 31 stycznia 2015 r. W pozostałej części odwołanie zostało oddalone.

Apelację od powyższego wyroku złożył W. Z. (1). Z treści apelacji wynika, że wnioskodawca nie zgadza się z tą częścią wyroku, w której Sąd Okręgowy oddalił odwołanie (pkt 2 wyroku). Skarżący wnosił o zmianę wyroku w tej części i przyznanie prawa do dodatku pielęgnacyjnego od dnia 1 listopada 2012 r. do 31 stycznia 2015 r. i od 1 lutego 2015 r. do 31 października 2024 r. Zdaniem skarżącego był on osobą całkowicie niezdolną do pracy i niezdolną do samodzielnej egzystencji od dnia 1 listopada 2012 r. oraz od 1 lutego 2015 r. i taka niezdolność trwa nadal.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja jest częściowo zasadna. Przedmiotem zaskarżonej decyzji i co za tym idzie, zaskarżonego wyroku, było prawo wnioskodawcy do dodatku pielęgnacyjnego za okres od 1 kwietnia 2013 r. do 31 stycznia 2015 r. Jednakże należy zwrócić uwagę, że w odwołaniu od decyzji wnioskodawca zgłosił żądanie przyznania prawa do dodatku pielęgnacyjnego od dnia 1 listopada 2012 r. do dnia 31 stycznia 2015 r. oraz od dnia 1 lutego 2015 r. do dnia 31 października 2024 r.

Sąd I instancji, dopuszczając dowód z opinii biegłych sądowych na okoliczność ustalenia, czy skarżący był osobą niezdolną do samodzielnej egzystencji, ograniczył okres oceny przez biegłych do okresu od 1 kwietnia 2013 r. 31 stycznia 2015 r., a zatem nie oceniał merytorycznie okresu od 1 listopada 2012 r. do 31 marca 2013 r. oraz od 1 lutego 2015 r. do 31 października 2024 r. Należy w tym miejscu zwrócić uwagę, że W. Z. (1) – jak wynika z jego akt rentowych – po raz pierwszy zgłosił wniosek o dodatek pielęgnacyjny w dniu 8 lutego 2013 r., kiedy to w sprzeczności od orzeczenia Lekarza Orzecznika ZUS z dnia 23 stycznia 2013 r. (k.75<sup>A</sup> akt rentowych) wnosił o przyznanie prawa do renty stałej i prawa do dodatku pielęgnacyjnego. W tym zakresie, tj. w części dotyczącej przyznania dodatku pielęgnacyjnego od miejsca złożenia wniosku (od lutego 2013 r.) nie została wydana decyzja.

Ponadto w swoim odwołaniu od decyzji z dnia 30 czerwca 2016 r., W. Z. wnosił o przyznanie dodatku pielęgnacyjnego od 1 lutego 2015 r. do 31 października 2014 r.. Z ustaleń Sądu Apelacyjnego w zakresie tego żądania wynikało, iż w okresie od 1 marca do 30 września 2015 r. W. Z. otrzymywał dodatek pielęgnacyjny.

W tej sytuacji należy stwierdzić, że organ rentowy nie rozstrzygnął w decyzji – ani w sposób pozytywny, ani negatywny – o prawie W. Z. do dodatku pielęgnacyjnego za okresy: od 1 lutego 2013 r. do 31 marca 2013 r., za luty 2015 r. (co Sąd Apelacyjny omyłkowo pominął w swoim wyroku), oraz od 1 października 2015 r. A zatem w tym zakresie organ rentowy wyda stosowną decyzję, od której – w przypadku negatywnego załatwienia wniosku – będzie wnioskodawcy przysługiwać odwołanie na ogólnych zasadach.

W pozostałym zakresie, tj. odnośnie dodatku pielęgnacyjnego od 1 listopada 2012 r. do 31 stycznia 2013 r. (wobec braku wniosku) oraz w zakresie określenia końcowej daty prawa do dodatku pielęgnacyjnego na dzień 31 października

2024 r. – apelacja podlegała oddaleniu, gdyż nie ma obecnie podstaw do orzekania o niezdolności do samodzielnej egzystencji na tak długi okres.

Sąd odstąpił od obciążania wnioskodawcy kosztami zastępstwa procesowego organu rentowego za II instancję w części oddalającej apelację, na podstawie art.102 kpc, z uwagi na znikomy zakres, w jakim apelacja W. Z. została oddalona.

O kosztach postępowania za II instancję orzeczono na podstawie art.98 kpc, zasądzając od organu rentowego na rzecz apelującego kwotę 30 zł. uiszczonej opłaty od apelacji.

Mając to wszystko pod uwagę, Sąd Apelacyjny na mocy art.386 § 1 i 385 kpc orzekł jak w wyroku.-

SSA Teresa Suchcicka SSA Barbara Orechwa-Zawadzka SSA Alicja Sołowińska